

BETLÉMY

PRAHA
OD 24. PROSINCE '14

Betlém dnes

BETLÉMSKÝ PŘÍBĚH

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. (Lukášovo evangelium, Český ekumenický překlad Bible)

BETLÉM

Betlém je městečko položené na okraji pouště asi sedm kilometrů od Jeruzaléma. V době dešťů poušť rozkvetne a stává se vítaným rájem pro stáda ovcí a koz. V letních měsících se opět mění v poušť. Není tedy divu, že v krajině přespávající pastýři se stali prvními svědky Ježíšova narození. Ale především je Betlém místem narození krále Davida. Ten vládl na přelomu 11. a 10. stol. před Kristem a byl považován za vzor všech králů a vládců.

KALENDÁŘ A VÁNOCE

Naše jesličky připomínají narození Ježíše. Nejstarší zápis o slavení Vánoc je z roku 354 v římském chronografu. A není žádné tajemství, že nejde o skutečné datum naro-

zení Ježíše. To neznáme. Šlo o den, který podle nařízení císaře Aureliána z roku 275 po Kristu má být slaven jako den zrození slunce. Pro křesťany nebylo nikdy myslitelné uctívat slunce jako boha. Zato věří, že pravý Bůh je milující, proto je dárce existence a života. Ba dokonce jde tak daleko, že se sám stává člověkem – Ježíš se narodí jako lidské bezbranné dítě. On je tím pravým sluncem. Příběh Ježíše však nekončí jesličkami, ale nalezne své vyvrcholení o Velikonocích. On – Bůh a člověk – bere na sebe všechny lidské viny, bídu, zlo a umírá v úplné vydanosti za každého z lidí hroživou smrtí kříže. Ale Boží mocí smrt překonává a nyní nabízí všem, kdo uvěří v Boha, dar života. Vánoce jsou tedy úzce spojeny s dramatem Velikonoc a v mnoha ohledech je předznamenávají.

LIDOVÉ BETLÉMY

Tradice stavění betlémů je spojena s římskou bazilikou Santa Maria Maggiore, kde byla vytvořena kopie Betlémské jeskyně již v 5. stol. po Kristu. Skutečné jesličky, jak je známe dnes, jsou spojovány se sv. Františkem z Assisi, který toužil zprostředkovat atmosféru vánoční noci všem lidem, a proto sestavil živý betlém, u něhož slavil Vánoce v roce 1223. V našich zemích se tradice stavění betlémů zrodila počátkem období baroka a první jesličky byly u nás zřejmě postaveny v Týnském chrámu v Praze v polovině 16. století. Z kostelů do domácností byly betlémy vytlačeny až předpisy Josefa II. koncem 18. století, a tak se zrodil nový fenomén a velká tradice lidových jesliček, z nichž některé se proslavily i za hranicemi naší země. Dnes můžeme betlémy v kostelech vidět běžně; umísťují se na konci doby adventní, která trvá čtyři neděle před 25. prosincem a je přípravou na příchod Ježíše Krista – Mesiáše. Vystaveny jsou po celou dobu vánoční, která začíná v předvečer slavnosti Narození Páně (Štědrým večerem) a končí svátkem Křtu Páně (v roce 2015 je to 11. ledna). V některých kostelech zůstávají až do svátku Hromnic (2. února).

Více informací o Vánocích můžete také najít na našich stránkách www.vanoce.vira.cz.

Od 29. 12. 2014 do 2. 1. 2015 se koná v Praze Evropské setkání mladých (vizte str. 39). Otvírací doby kostelů se mohou vzhledem k této akci ještě upravit. Děkujeme za pochopení.

PRAHA I - HRADČANY KATEDRÁLA SV. VÍTA, VÁCLAVA A VOJTĚCHA

III. nádvoří Pražského hradu

O betlému: Pro katedrálu byl určen monumentální keramický betlém, jehož autorkou byla prof. Helena Johnová (1884–1962). Iniciátorem byla Jednota pro dostavění chrámu sv. Víta na Pražském hradě. Měl být trvale vystaven v kapli pod klenotnicí, práce na realizaci však přerušila 2. světová válka a nástup totalitního režimu. Zamýšlený projekt glazovaného betlému s národopisnými prvky se tak nepodařilo uskutečnit. Dnešní betlém v počtu 25 figur z polychromované keramiky, který měl být pouhým provizoriem, nakonec pro svou líbeznost zdomácněl. Velmi osobitě působí zejména netradiční ztvárnění klečící Panny Marie objímající dětátko v jeslích, které se dočkalo četných kopií. Autorem betlému je sochař Václav Andres z Prahy (1894–1969). Poslední scénickou úpravu provedl sochař a restaurátor Karel Stádník.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 12:00–14:40

26. a 28. 12. 2014, 12:00–15:40

1. 1. 2015, 12:00–15:40

6. 1. 2015, 9:00–15:40

Betlémské světlo: 19. 12. 2014, 15:00; dále v otvíracích hodinách

www.katedralasvatehovita.cz
50°5'26.403"N, 14°23'59.858"E

Nedělní bohoslužby: 8:30, 10:00
modlitba nešpor: 17:00
Figurka z betlému:
usměvavý anděl

PRAHA 1 - HRADČANY KOSTEL PANNY MARIE KRÁLOVNY ANDĚLŮ

Loretánské náměstí 6

O betlému: Odhaduje se, že nejstarší postavy betlému mohly vzniknout už ve 2. čtvrtině 18. století, zřejmě zásluhou jednoho bratra kapucína. Ten údajně betlém vytvářel 10 let. Lze předpokládat, že soubor byl zhotoven v českém prostředí autorem dobře obeznámeným s tradicí neapolských kaširovaných betlémů. V Čechách nemá obdoby, takže není možné použít žádné bližší srovnání. Jde o impozantní soubor celkem 48 figur (z toho 32 lidských a 16 zvířecích), ve více případech v téměř životní velikosti. Nejvyšší jsou figury pastýřů, dosahující výšky až 175 cm. Otázka techniky výroby je dosud otevřená. Na přelomu 19. a 20. stol. byly jesle stavěny na postranní oltář. Dnešní sestavení betlému navrhl akademický sochař a restaurátor Karel Stádník. Požadí, vzácná malba na karton, pochází z Liberecka.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014 – 6. 1. 2015, 10:00–17:00

10. 1. – 1. 2. 2015, 14:00–17:00

www.kapucini.cz
50°5'23.507"N, 14°23'26.176"E

Nedělní bohoslužby: 8:30
Figurka z betlému: 1. král

PRAHA 1 - MALÁ STRANA KOSTEL PANNY MARIE POD ŘETĚZEM

Lázeňská ulice

O betlému: Betlém je ze dřeva a byl zhotoven ve druhé polovině 19. století. Klasická kompozice jesliček je utvořena polorozpadlou chýší se Svatou rodinou, volkem a oslíkem. K ústřednímu bodu betlému, malému Ježíškovi, se obrací každá z postav včetně ovcí v pokorném gestu. To výstižně napovídá o smyslu Vánoc, tedy narození Spasitele. Betlém je, ve svém základu, řezbářská práce závodu Josefa Krejčíka z Prahy.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 9:30–11:30

26. a 28. 12. 2014, 14:00–16:00

www.maltezskyrad.cz
50°5'11.660"N, 14°24'23.540"E

Nedělní bohoslužby: 10:00
(každou 3. NE v měsíci lat.)
Figurka z betlému: děvčátko

PRAHA 1 – MALÁ STRANA KOSTEL SV. JOSEFA

Josefská ulice

O betlému: Betlém je zasazen do prosté scenérie, jejímž ústředním motivem je jednoduchá chýše, ve které spočívá Svátá rodina. K ní přistupují tři králové v doprovodu s družinou z jedné strany a pastýři ze strany druhé. Každá z figur upírá svůj pohled k jesličkám jako ke středu a smyslu Vánoc. Ojedinelou podobu jesličkám dodává pestrobarevná polychromie s výrazným lakem. Betlém je dílem neznámého řezbáře, který do něj vložil folklorní prvky. Jesličky doplňují i sádrové figurky. O Vánocích je v kostele též vystavována soška Ježíška v kolébce. Bývalo starým zvykem v ženských kláštrech Ježíška kolébat za doprovodného zpěvu koled.

Možnost navštívit betlém:

25., 26. a 28. 12. 2014, 14:00–17:00
1. a 6. 1. 2015, 14:00–17:00

PRAHA 1 – MALÁ STRANA KOSTEL SV. KARLA BOROMEJSKÉHO

Vlašská 336/36

O betlému: Betlém tvoří dřevěné figurky vysoké asi patnáct až třicet centimetrů. Vyřezával ho postupně lidový řezbář pan Jirkovský v letech 2000–2010. Jako předloha mu sloužil betlém v Pavlicích na Moravě.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 13:00–17:00
25. 12. 2014 – 1. 1. 2015, 13:00–17:30
2. 1. 2015, 15:30–17:30
3. a 4. 1. 2015, 13:00–17:30
5. a 6. 1. 2015, 15:30–17:30

Betlémské světlo: 24. 12. 2014 – 1. 1. 2015, 14:00–17:00

Další program:

27. 12. 2014, 7:45 – žehnání vína
6. 1. 2015, 15:00–15:45 – žehnání kadidla, vody a křídly

<http://augustiniani.cz>
50°5'17.689"N, 14°24'21.989"E

Nedělní bohoslužby:
11:00 (fran.)
Figurka z betlému: hvězda

<https://cs-cz.facebook.com/KostelKarlaBoromejskeho>
50°5'12.991"N, 14°23'46.201"E

Nedělní bohoslužby: 10:00
Figurka z betlému: chlapec

PRAHA 1 – MALÁ STRANA KOSTEL SV. TOMÁŠE

Josefská 8

O betlému: Dřevěný betlém byl zhotoven zřejmě na přelomu 19. a 20. století. Kompozice je tvořena klasickými figurami, které se objevují téměř v každých jesličkách. Atmosféra betlémské noci je podtržena sporným osvětlením vycházejícím z chudé chýše. V jejím středu spočívá malý Ježíšek – Světlo světa. Řezbářská práce vznikla před více jak sto lety v Tyrolsku. Betlémy z této oblasti zakoupené se vyznačují kvalitní řezbou a vnitřní duchovní silou.

Možnost navštívit betlém:

25., 26 a 28. 12. 2014, 9:00–18:00

1. a 6. 1. 2015, 9:00–18:00

Betlémské světlo: 21. 12. 2014, 9:30–11:00

<http://augustiniani.cz>
50°5'19.292"N, 14°24'19.360"E

Nedělní bohoslužby: 9:30, 11:00
(angl.), 12:30 (špan.), 17:00
Figurka z betlému:
děvče nesoucí látky

PRAHA 1 – STARÉ MĚSTO KOSTEL SV. HAVLA

Havelská ulice

O betlému: Krádeže se nevyhnuly tomuto betlému, který je směsicí dřevěných figurek různého stáří. Jednotlivé postavy proto byly v průběhu let postupně doplňovány novějšími. Podobně jako v případě týnského betlému není autor znám ani zde. Jádrem betlému pochází z 19. století a zmiňuje se o něm v roce 1908 znalec betlémů, páter K. Procházka. Tehdy bylo kostelním jeslím třicet let a dárce byl neznámý. Architektura byla zhotovena v nedávné době a je doplněna stylizovanou papírovou krajinou. Jesličky jsou tradičně vystavovány bezprostředně u hlavního vstupu v kapli sv. Václava.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 10:00–12:00

26. 12. 2014, 8:00–11:00 a 15:00–17:00

28. 12. 2014, 8:00–10:00

29.–30. 12. 2014, 10:00–13:00

1. 1. 2015, 9:00–12:00

2. 1. 2015, 11:30–13:00

5.–9. 1. 2015, 11:30–13:00 a 15:00–17:00

11. 1. 2015, 8:00–11:00

www.tyn.cz
50°5'8.385"N, 14°25'19.919"E

Nedělní bohoslužby: 8:30
Figurka z betlému: muž s kozou

PRAHA 1 – STARÉ MĚSTO KOSTEL MATKY BOŽÍ PŘED TÝNEM

Staroměstské náměstí

O betlém: Výjev je tvořen seskupením dřevěných figurek vzniklých v různých dobách na stupňovitém pozadí stylizovaného města zakončeného hradbami s cimbuřím. Postavy pastýřů podléhaly v průběhu let opakovaným krádežím, proto byly postupně nahrazovány novějšími. Nejstarší jsou postavy Panny Marie a sv. Josefa s několika pastýři, které pocházejí zřejmě z konce 19. století. Kromě chýše se nezachovala žádná starší architektura. Zvláštností je dvojí pojetí Svaté rodiny: Ježíšek v jeslích je od svátku Tří králů nahrazen biblicky věrnějším zpodobněním sedící Panny Marie s děťátkem na klíně, které adorují mágové z Východu.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014 – 3. 1. 2015, 10:00–12:00
25.–27. 12. 2014, 15:00–17:00
29.–30. 12. 2014, 15:00–17:00
2., 3. a 6. 1. 2015, 15:00–17:00
11. 1. 2015, 10:00–12:00

Další program:

7. 1. 2015, 19:30 – vánoční koncert

www.tyn.cz
50°5'15.739"N, 14°25'20.712"E

Nedělní bohoslužby: 9:30, 21:00
Figurka z betlému: přísný anděl

PRAHA 2 – NOVÉ MĚSTO KOSTEL SV. IGNÁCE

Karlovo náměstí

O betlém: Jesličky u sv. Ignáce byly pořízeny v letech 1949–1954. Vytvořil je František Charvát, sochař a řezbář z Uměleckého závodu pro práce kostelní a dekorativní v Kutné Hoře. Závod Františka Charváta zhotovoval pro chrámové prostory četné sochařské práce dle vlastních návrhů. Prováděl i restaurátorské práce. Velké jesle zdejšího kostela lze považovat pro svou podmanivou krásu za vyvrcholení betlemářské práce tohoto závodu.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014 – 2. 2. 2015, 7:00–17:30

Betlémské světlo: 22. 12. 2014, 7:00–17:30

<http://ignackostel.webnode.cz>
50°4'31.842"N, 14°25'15.705"E

Nedělní bohoslužby:
7:00, 9:00, 11:00 (lat.), 17:30
Figurka z betlému: oslík

PRAHA 2 – VYŠEHRAD BAZILIKA SV. PETRA A PAVLA

Štulcova ulice

O betlému: Betlém tvoří třináct postav včetně Svaté rodiny v životní velikosti a pět figur zvířat. Postavy Svaté rodiny, tři králů, andělů, darovníků a zvířat (volka, oslíka a ovcí) jsou vyřezány ze dřeva, polychromované v realistickém postnazarénském stylu a pochází z konce 19. století. Autor není známý, styl řezby je blízký okruhu tyrolských řezbářů. Betlém byl doplněn stylizovanou salašičkou ze dřeva se šindelovou krytinou. Nad Betlémem je zavěšen anděl držící stuhu s nápisem „Gloria in excelsis Deo“. Betlémové figury byly restaurovány v devadesátých letech minulého století. Ušlechtilá řezba figur a instalace jeslí řadí tento betlém mezi nejhezčí v Praze.

Možnost navštívit betlém:

25., 26. a 28. 12. 2014, 10:00–18:00

1. a 6. 1. 2015, 10:00–18:00

www.kkvys.cz
50°3'52.040"N, 14°25'4.363"E

Nedělní bohoslužby: 9:00
Figurka z betlému: pastýř

PRAHA 3 – VINOHRADY KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE PÁNĚ

náměstí Jiřího z Poděbrad

O betlému: Betlém vytvořil v letech 1945–1946 malíř, řezbář a sochař Václav Andres (1894–1980). Dispozice betlému vychází z tzv. Konnersreuthských jesliček (dle vidění stigmatizované Terezie Neumannové z německého Konnersreuthu). Svatá rodina je umístěna v jeskyni, kolem Ježíška se tísni ovečky (jedna černá stojí odvrácená venku), adurující pastýři a další pastýři přicházejí. Nad jeskyní se v mohutném oblaku vznášejí zpívající andělé a malí andělci. Betlém má dvě varianty, jednu s novorozeným Ježíškem zavinitým do plenek a druhou tříkrálovou s odrostlejším Dítětem sedícím na klíně Panny Marie a natahujícím ručku do otevřené pokladnice jednoho z králů. Vše je zhotoveno ze dřeva.

Možnost navštívit betlém:

25., 26. a 28. 12. 2014, 15:00–18:00

1. 1. 2015, 17:00–18:00

6. 1. 2015, 17:20–18:00

Betlémské světlo:

Další program:

25. 12. 2014, 16:00 – Česká mše vánoční J. J. Ryby

<http://srdcepane.cz>
50°4'40.812"N, 14°27'2.665"E

Nedělní bohoslužby:
9:00, 11:00, 18:00
Figurka z betlému: velbloud

PRAHA 4 – LHOTKA KOSTEL PANNY MARIE KRÁLOVNY MÍRU

Ve Lhotce 330/36

O betlému: Původní betlém z roku 1938 byl neznámo kdy poškozen. Zachoval se z něj jen slon, některé postavičky a kasičky anděl a černoušek. Ostatní součásti pocházejí z betlému, který stával v kapli nynější Thomayerovy nemocnice. Dokladem jsou záběry v televizním dokumentu o Masarykových domovech. Nemocniční kaple byla v 50. letech zrušena a lhotecký farář Vladimír Rudolf oba betlémy sloučil. Druhý novodobý betlém byl zakoupen při zájezdu farnosti do Domažlic v roce 2003. Pochází z uměleckého řezbářského ateliéru FRANC z Třebíče.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 13:00–15:00
25. 12. 2014, 13:00–18:30
26. a 27. 12. 2014, 13:00–17:00
28. 12. 2014 a 1. 1. 2015, 13:00–18:30
3. 1. 2015, 13:00–17:00
4. 1. 2015, 13:00–18:30
6. 1. 2015, 17:30–18:30 a až do 12. 1. hodinu před mší svatou

Betlémské světlo: 24. 12. 2014, 14:30–18:30

Další program:

4. 1. 2015, 8:00, 10:00, 18:30 – žehnání kadidla, vody a křídý

<http://www.lhoteckafarnost.cz>
50°1'13.524"N, 14°26'15.228"E

Nedělní bohoslužby:
8:00, 10:00, 18:30
Figurka z betlému: 2. král

PRAHA 4 – NUSLE KOSTEL SV. VÁCLAVA

Vladimírova ulice

O betlému: Architektura betlémské chýše odpovídá době vzniku jeslíček v roce 1903. Se stylem stavby částečně korespondují figury, některé dřevěné, jiné zase gipsové. V poslední době byl exteriér doplněn novými plastovými figurami.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 15:45–18:00
24.–25. 12. 2014, 23:30–1:15
25. 12. 2014, 9:45–12:00 a 16:00–19:00
26. 12. 2014, 9:45–12:00 a 16:00–19:00
27. 12. 2014, 16:30–18:30
28. 12. 2014, 9:45–12:00
31. 12. 2014, 15:15–17:00
1. 1. 2015, 9:45–12:00
2. a 3. 1. 2015, 16:30–18:30
4. 1. 2015, 9:45–12:00

také až do 2. února 30 minut před i po mši svaté

Betlémské světlo: 24. 12. 2014, 15:45–17:30

Další program:

27. 12. 2014, 17:30–18:15 – žehnání vína
4. 1. 2015, 10:30–11:30 – žehnání vody, kadidla, křídý a soli

www.farnostnusle.websnadno.cz
50°3'41.499"N, 14°26'32.988"E

Nedělní bohoslužby: 10:30
Figurka z betlému: kůň

PRAHA 4 – NUSLE KOSTEL SV. PANKRÁČE

Na Pankráci

O betlému: Chlív a některé figury vznikaly zhruba od roku 1900. Později byl betlém doplněn o nové prvky z cizích již neúplných betlémů. Betlém má figury dílem sádrové, mnohé jsou dřevěné řezané. Tyto jsou prací lidových řezbářů, horníků z Příbramska. V poslední době je betlém vystavován na větší ploše a získal i lepší osvětlení.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 14:30–16:00

25. 12. 2014, 8:30–10:20

26. 12. 2014, 8:30–10:15

28. 12. 2014, 8:30–10:20

31. 12. 2014, 14:30–16:00

1. 1. 2015, 8:30–10:30

také až do 2. února 30 minut před i po mši svaté

Betlémské světlo: 24. 12. 2014, 14:30–16:00

www.farnostnusle.websnadno.cz
50°3'28.591"N, 14°25'52.291"E

Nedělní bohoslužby: 9:00
Figurka z betlému: žena klečící

PRAHA 6 – DEJVICE KOSTEL SV. MATĚJE

ulice U Matěje (kostel je na hřbitově Dejvice-Šárka)

O betlému: V kostele sv. Matěje začíná v roce 1972 svou kněžskou činností P. Jan Machač, který zaopatřuje maminku akademické malířky Heleny Horálkové. Ta mu z vděčnosti o Vánocích přinesla pár perníkových figurek, aby je rozdál ministrantům. Ale jemu se zalíbily a dal je raději vystavit v kostele. Další roky se nenápadný dárek rozrostl do úchvatných rozměrů. V době největší slávy měly jesličky přes 300 figurek zdobených autentickými kroji. Současná podoba jesliček je dílem učně paní Horálkové Daniela Zítky, který pečce a zdobí betlém od roku 2002. Jesličky nyní čítají kolem 250 figurek.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 10:00–16:00

25. a 26. 12. 2014, 11:00–18:00

27. 12. 2014, 13:00–18:00

28. 12. 2014, 11:00–18:00

31. 12. 2014, 10:00–18:00

1. 1. 2015, 11:00–18:00

také 3., 4., 10., 11., 17., 18., 24., 25., 31. 1. a 1. 2. 2015, 14:00–17:00

Betlémské světlo: 24. 12. 2014, 10:00–16:00

www.matejstranti.com
50°6'47.585"N, 14°22'38.710"E

Nedělní bohoslužby: 8:00, 10:00
Figurka z betlému: ovečka

PRAHA 6 – LIBOC KOSTEL SV. FABIÁNA A ŠEBESTIÁNA

Libocká ulice

O betlému: Betlém pochází pravděpodobně z konce 19. století, kdy byl na místě původního kamenného kostela vybudován kostel nový. Dokdy a v jaké podobě byl vystavován, není známo. V každém případě jeho hlavní část ležela dlouhou dobu zapomenutá v krabici na kůru. Byla nalezena při jednom z důkladných úklidů cca před patnácti lety. Vzhled mnoha figurek byl v té době nevábný, a to zejména vinou četných barevných nátěrů, které zcela potlačovaly jemnou modelaci a zakrývaly původní barevnost. Po restaurátorském zásahu se ukázalo, že se jedná o poměrně kvalitní práci, která nese znaky řezeb zhotovených na Příbramsku. Do nedávné doby byly sošky stavěny před kamennou jeskyni. Až při přestavbě márnice v roce 2010 se našly dřevěné chalupy. Figurky jsou řezané ze dřeva, polychromie je olejová na křídovém podkladu.

Možnost navštívit betlém:

25. a 26. 12. 2014, 14:00–16:00

www.rkfliboc.cz
GPS: 50°5'13.297"N, 14°19'44.000"E

Nedělní bohoslužby: 8:30
Figurka z betlému: pastevecký pes

PRAHA 7 – HOLEŠOVICE KOSTEL SV. ANTONÍNA PADUÁNSKÉHO

Strossmayerovo náměstí

O betlému: Slovanský betlém zhotovil akademický sochař Václav Cvekl, autorem pozadí je Karel Štapfer. Historie tohoto Cveklova betlému začíná okolo r. 1904. Postupně byl betlém doplňován o krojované figurky dalších slovanských národů. Zájem o toto vlastenecké pojetí jesliček se projevil v Americe, Japonsku a ve Španělsku. Před vývozem do ciziny betlém zachránil farář Silvestr Hrnčíř, který jej zakoupil pro tehdy nově postavený kostel sv. Antonína, kde jsou jesličky umístěny od roku 1923. Betlém je typický svou myšlenkou přenést biblický příběh do naší vlasti a umožnit tak věřícímu stát se, v přeneseném významu, jedním z těch, kdo se přišli poklonit narozenému Vykupiteli.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 10:00–17:00
24. 12. 2014, 23:30–01:00
25.–30. 12. 2014, 10:00–19:00
31. 12. 2014, 10:00–17:00
1.–6. 1. 2015, 10:00–19:00

www.svatyantonin.cz
GPS: 50°5'55.590"N, 14°26'6.490"E

Nedělní bohoslužby:
8:00, 10:00, 18:00
Figurka z betlému:
starý muž s chlebem

PRAHA 8 – BOHNICE KOSTEL SV. VÁCLAVA

Ústavní ulice

O betlém: Betlém pro kostel sv. Václava vyrobili pacienti Psychiatrické nemocnice Bohnice (PNB) pod vedením arteterapeutky paní Evženie Tomkové T Bowen v devadesátých letech 20. století. Kromě tohoto keramického betlému jsou zde každoročně k vidění také papírové, textilní nebo dřevěné betlémy vyrobené pacienty v rámci činnosti terapie.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 9:00–11:15

26. 12. 2014, 15:15–17:00

28. 12. 2014, 9:00–11:15

1. a 4. 1. 2015, 9:00–11:15

6. 1. 2015, 13:00–15:15

Betlémské světlo: 24. a 25. 12. 2014, 15:00–11:00

Další program:

26. 12. 2014, 15:30–16:30 – svatoštěpánské koledování

4. 1. 2015, 17:00–18:00 – tříkrálové koledování

www.plbohnice.cz/pro_verejnost/podpurne_aktivity/kostel/cz
50°8'6.590"N, 14°25'27.592"E

Nedělní bohoslužby: 10:00
Figurka z betlému:
žena nesoucí ryby

PRAHA 8 – KARLÍN KOSTEL SV. CYRILA A METODĚJE

Karlínské náměstí

O betlém: Betlémská krajina na plátně zavěšeném na zeď. Jeskyně je ze dřeva.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 8:30–19:30

26. 12. 2014, 8:30–18:30

28. 12. 2014, 8:30–19:30

1. a 6. 1. 2015, 8:30–19:30

www.farnost-karlin.cz
50°5'28.990"N, 14°26'53.189"E

Nedělní bohoslužby: 9:00, 18:30
Figurka z betlému: žena s koláčky

PRAHA 10 – VRŠOVICE KOSTEL SV. MIKULÁŠE

Vršovické náměstí

O betlému: Půvabná řezbářská práce jeslí zdejšího kostela pochází z dílny Františka Vratislava Buka, která sídlila v Praze v Jilské ulici. Betlémy zde vyrobené jsou kvalitní prací a jsou k vidění v mnoha českých kostelech. Pokud jsou figury vyšší, jako tyto, je umělecký dojem umocněn. V tvůrčí činnosti F. V. Buka pokračovali i jeho synové.

Možnost navštívit betlém:

25. a 26. 12. 2014, 14:00–17:00
1. 1. 2015, 14:00–17:00

PRAHA 10 – VRŠOVICE KOSTEL SV. VÁCLAVA

náměstí Svatopluka Čecha

O betlému: V roce 1931 vytvořil pro chrám sv. Václava betlém sochař Václav Andres. O této práci sám autor napsal: *nežné výtvarné dílo jako práce poctivá, věčná a trvalé ceny umělecké, vytvořené s inspirací Terezie z Konnersreuthu.* Betlémy z tvorby Václava Andrese patří mezi díla, která jsou prostoupena zbožností autora.

Možnost navštívit betlém:

25. a 26. 12. 2014, 14:00–17:00
1. 1. 2015, 14:00–17:00

www.farnostvrsovice.cz
50°49.621"N, 14°27'6.743"E

Nedělní bohoslužby: nejsou
Figurka z betlému: Ježíšek

www.farnostvrsovice.cz
50°48.990"N, 14°27'33.492"E

Nedělní bohoslužby: 8:30, 10:30
Figurka z betlému: slon

PRAHA 13 – STODŮLKY KOSTEL SV. JAKUBA STARŠÍHO

Kovářova ulice

O betlému: Sádrový betlém je replikou původního, sto let starého betlému, který byl v 90. letech z kostela odcizen.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 14:00–17:00
26. 12. 2014, 7:30–9:30
28. 12. 2014, 16:30–18:30
1. 1. 2015, 7:30–9:30

Betlémské světlo: 21. 12. 2014, 18:00–19:30

Další program:

25. 12. 2014, 17:00–19:00 – Česká mše vánoční J. J. Ryby
27. 12. 2014, 18:00–19:00 – žehnání vína

PRAHA 15 – HOSTIVAŘ KOSTEL STĚTÍ SV. JANA KŘTITELE

Domkářská ulice

O betlému: Menší betlém je umístěn vzadu v kostele po celou vánoční dobu. Drobný betlém ve své figurální části je mistrovskou řezbou Josefa Krejčíka z Prahy. Ten byl majitelem starší řezbářské dílny, která působila v Praze na přelomu 19. a 20. století. V několika pražských kostelech můžeme postát před betlémem od téhož autora, ale postavy bývají větší. Právě drobnost postav ve zdejším kostele činí betlém půvabným.

Možnost navštívit betlém:

25., 26. a 28. 12. 2014, 13:00–19:00
1. 1. 2015, 13:00–19:00

Betlémské světlo:

Další program:

25. 12. 2014, 17:00 – živý betlém před kostelem se slovem RNDr. Jiřího Grygara, s ovečkami, svařeným vínem a perníčky

www.centrumbutovice.cz
50°2'57.390"N, 14°18'46.091"E

Nedělní bohoslužby: 8:00, 18:00
Figurka z betlému: sv. Josef

www.centrumhostivar.cz
50°2'56.602"N, 14°31'28.088"E

Nedělní bohoslužby: 8:00, 11:00
Figurka z betlému: 3. král

PRAHA 16 – RADOTÍN KOSTEL SV. PETRA A PAVLA

náměstí sv. Petra a Pavla

O betlému: Z kroniky o betlému: *O svátcích vánočních byly z místního závodu F. Šenka do zdejšího kostela pořízeny jesličky dle modelu od Selinga v ceně 216 korun 15 haléřů, na kterýžto obnos při osobní prosbě expozity přispěl jistý dobrodinec 100 korun, sbírkami v kostele bylo vybráno 60 korun a zbytek doplatil expozita. Tyto jesličky umístěny byly na vedlejším oltáři sv. Jana (rok 1917). Aby bohoslužby spíše vábily, pořídil ze svého (farář) tapestrový koberec na hlavní oltář a dva stejné běhouny pro všední dny, jakož i čtyři nové mosazné svícny a umělé květiny. Jesličky byly rozmnoženy novými soškami v ceně asi 300 korun, které také ze svého zaplatil (rok 1926). Betlém byl zrestaurován v roce 2013 paní Marynou Učíkovou z Prahy. Podle ušlechtilého vzoru firma F. Šenka vyrobila takové figury ve větší opakovatelnosti pro další kostely.*

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 8:00–10:00
26. 12. 2014, 16:00–18:00
28. 12. 2014, 8:00–10:00
1. 1. 2015, 8:00–10:00
6. 1. 2015, 16:00–18:00

www.trs-farnosti.cz
49°58'54.091"N, 14°21'44.989"E

Nedělní bohoslužby: 8:30
Figurka z betlému: žena stojící

PRAHA-ŽÁBLICE KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

U Parkánu 4

O betlému: Betlém tvoří dřevěná stáj (120 x 50 cm), kde uvnitř klečí Panna Marie, která drží Ježíška, a sv. Josef. Před betlémem stojí dvojice pastýřů. Postavy jsou asi třicet centimetrů vysoké, vyrobené z pryskyřice (po roce 2000). Atmosféru betlémské noci dotváří světýlko uvnitř stáje – ohýnek, u kterého se Svatá rodina ohřívá. Celý betlém je dozdobený chvojnám.

Možnost navštívit betlém:

25. a 28. 12. 2014, 10:00–12:00
1. 1. 2015, 10:00–12:00
6. 1. 2015, 17:00–18:00

www.kapledablice.cz
50°8'54.188"N, 14°29'6.339"E

Nedělní bohoslužby: 10:30 (1x za 14 dní, <http://www.kapledablice.cz/kalendar>)

Figurka z betlému: pastýř s holí

PRAHA-KOLODĚJE POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE

Lupenická 43

O betlému: V kostele bývaly do nedávné doby dřevěné vyřezávané figurky z malovaného dřeva, které velikostí odpovídaly „betlémské krajině“. Při jednom vloupání do kostela však byly tyto figurky odcizeny a zbyla jen krajina – pozadí. Jako provizorium neznámý dobrodinec daroval jednoduchý betlém ze sádry či podobného materiálu, který bohužel nezplní připravenou plochu, neboť původní sada obsahovala mnohem více figur. Nynější kolodějský betlém je tedy spíše jen skromným zástupcem onoho původního, který pamětníci i mladší lidé znali a na který stále vzpomínají. Do budoucna je naším přáním pořídit opět dřevěný vyřezávaný betlém. Neměl by být jen vánoční ozdobou kostela, ale spíše znamením, že chrám Boží má být člověku pohostinným domovem.

Možnost navštívit betlém:

25. 12. 2014, 10:00–16:00

www.kolodeje.farnost.cz
50°3'36.432"N, 14°38'24.922"E

Nedělní bohoslužby: 9:00,
3. NE v měsíci také 10:30
pro rodiny s dětmi
Figurka z betlému: kravka

PRAHA-KUNRATICE KOSTEL SV. JAKUBA STARŠÍHO

Kostelní náměstí

O betlému: Sádrový betlém pochází z konce 19. století. Byl vyroben v dílně firmy B. Müllera. Restaurátorské práce v roce 2000 provedl Karel Hasse.

Možnost navštívit betlém:

25. a 26. 12. 2014, 13:00–16:30

28. 12. 2014, 14:00–16:00

1. 1. 2015, 14:00–16:00

Betlémské světlo: 24. 12. 2014, 8:00–24:00

www.farnostkunratice.cz
50°0'47.259"N, 14°29'1.096"E

Nedělní bohoslužby: 8:00, 9:30
Figurka z betlému:
muž nesoucí obilná zrna

PRAHA-PETROVICE KOSTEL SV. JAKUBA STARŠÍHO

Edisonova ulice

O betlému: Petrovický betlém má již desetiletou tradici. Jeho autorkou je MUDr. Jiřina Němcová. „Na samém počátku,“ jak ona sama říká, „byla myšlenka oslovit především všechny děti ve farnosti.“ Nicméně časem se ukázalo, že nejen děti se cítí osloveny. Betlém je zhotoven z fotografií. Krajinu tvoří petrovicko-hornoměřcholupské domy a školy, pastýři jsou všichni, kteří přicházejí do místního kostela. Staví se začátkem adventu a postupně se zaplňuje hvězdičkami a andělíčky, kteří symbolizují modlitby, dobré skutky či od Boha přijatou milost nebo dar. Později ožívá i pastýři, o vánoční mši svaté hvězdou a Svatou rodinou a na slavnost Zjevení Páně přichází i tři králové. V současnosti obsahuje cca 600 postav farníků, živých i těch, kteří jsou už u Pána. A tak všichni tvoří jedno stále propojené farní společenství.

Možnost navštívit betlém:

25. a 26. 12. 2014, 12:00–17:00
28. 12. 2014, 8:30–10:30
1. 1. 2015, 10:00–10:30
6. 1. 2015, 17:30–18:00
také 30 minut před mší svatou

<http://farnost.petrovice.org>
50°2'1.838"N, 14°33'19.066"E

Nedělní bohoslužby: 9:00, 10:30
Figurka z betlému: Panna Maria

PRAHA-SLIVENEC KOSTEL VŠECH SVATÝCH

ulice K Lochkovu

O betlému: Jedná se pravděpodobně o betlém z 19. století, který je vyrobený ze sádrové hmoty. Tomuto období by odpovídala i polychromie utvořená z barev tlumených odstínů. Prostou chýši obklopuje obvyklá skupina pastýřů a tři králů s jedním služebníkem, velbloudem a koněm. Zajímavým detailem jesliček je lilie v rukou sv. Josefa, která odkazuje na jeho neposkvrněnost a čistotu. Betlém byl v roce 2000 renovován akademickým sochařem Michalem Macháčkem a panem Milošem Dusilem.

Možnost navštívit betlém:

24. 12. 2014, 16:30–18:00
25. a 28. 12. 2014, 15:00–15:45
26. 12. 2014, 15:00–16:00
1. 1. 2015, 15:00–15:45

Betlémské světlo:

24. 12. 2014, 16:30–18:00
25. 12. 2014, 14:45–15:45
26. 12. 2014, 15:00–16:00

Další program:

26. 12. 2014, 15:00–16:00 – 5. vánoční setkání s hraním a zpíváním

www.trs-farnosti.cz
50°1'10.412"N, 14°21'16.007"E

Nedělní bohoslužby:
15:50, vždy 1. a 3. NE v měsíci
Figurka z betlému: ovečky

PRAHA-ŠEBEROV, HRNČÍŘE

KOSTEL SV. PROKOPA

ulice K Šeberovu

O betlému: Betlém v hrnčířském kostele je složen ze sádrových figurek postav Svaté rodiny, pastýřů, ovcí, vola a oslíka. Velikost figurek je dvacet centimetrů. Chlív je dřevěný se slaměnou střechou. Autor betlému a jeho stáří nám nejsou známé.

Možnost navštívit betlém: 30 minut před a 15 minut po mši svaté

www.farnostkunratice.cz
49°59'58.425"N, 14°30'59.966"E

Nedělní bohoslužby: 11:00
Figurka z betlému:
pastýř s ovečkou

I letos Vám skauti a skautky přinesou

Betlémské světlo

"Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo ..."
(Iz 9,1)

Malý plamínek, tento novodobý symbol Vánoc, jenž svou silou spojuje mnohá srdce, si budete moci připálit a odnést domů ve vybraných pražských kostelích zapojených do projektu Betlémy 2014. V sobotu 20.12. bude další možností stánek Betlémské pošty na Náměstí Míru nebo historická Betlémská tramvaj projíždějící Prahou.

Organizátor akce za podpory Český rozhlas Dopravní podnik hl. m. Prahy

Více o Betlémském světle lze nalézt na www.betlemskesvetlo.cz
Podrobnosti k akcím v Praze spojeným s Betlémským světlem najdete na praha.skauting.cz

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ZE VŠECH NOVIN

SLOŽÍTE MALÍŘSKOU ČEPICI

ALE JEN **SERIÓZNÍ**

DENÍK VÁM POMŮŽE,

ABYSTE MĚLI I POD

ČEPICÍ

MLADÁ FRONTA

DNES

STOJÍ ZA TO ČÍST

AUTOSALON KLOKOČKA ... VÍC NEŽ JEN SERVIS

Váš autorizovaný servisní partner ŠKODA:

AUTOSALON KLOKOČKA
Karlovarská 660 - Praha 6
Tel.: 222 197 206
servis.skoda@klokocka.cz
www.klokocka.cz

AUTOSALON KLOKOČKA
Borského 876 - Praha 5
Tel.: 251 005 119 - 120
servis.barrandov@klokocka.cz
www.klokocka.cz

Klokočka
Autosalon

ŠkoFIN
CESTA K MOBILITĚ

Pohodové vánoční svátky
a šťastný nový rok vám
přeje ŠkoFIN.

#skofincz

Pouť důvěry na zemi

Taizé
www.taizepraha.cz
Praha
29 | 12 | 2014 – 2 | 1 | 2015

Evropské setkání mladých

Přijedou, aby

...se modlili zpěvem i v tichu ve městě,
které je v samém srdci Evropy.

Přijedou, aby

...hledali hlubší porozumění smyslu
svého života.

A přijedou, aby

...zažili pohostinnost obyvatel
Prahy a jejího okolí.

**Potřebujeme vaši pomoc,
abychom je mohli přijmout!**

**Zůstaňte na silvestra doma!
2 m² = 1 ubytovaný mladý člověk...**

www.taizepraha.cz

Občas na úrodu
čekáte marně.

3 % p. a.
na tříměsíčním
termínovaném
vkladu

Program DUET PLUS. Investujte na úrodné půdě.

V případě zájmu o Program DUET PLUS se můžete obrátit na kteroukoliv pobočku UniCredit Bank nebo volejte Infolinku 800 14 00 14.

Jednou jste dole, jednou nahoře.
S námi zvládnete obojí.

Vítejte v
UniCredit Bank

Program DUET PLUS je zvýhodněná kombinace jednorázového termínovaného vkladu s úrokem 3 % p. a. na tři měsíce a investice do vybraných podílových fondů Pioneer nebo do investičního životního pojištění. Minimální částka pro rozdělení v rámci Programu činí 60 000 Kč. Více informací včetně poučení o rizicích naleznete na www.unicreditbank.cz.

VÁNOČNÍ HRA „SESTAV SI SVŮJ BETLÉM“

V každém kostele zapojeném do projektu Betlémy 2014 bude jako malý dárek pro děti připravena jedna papírová figurka z betlému – celkem bude k dispozici třicet druhů figurek (do vyčerpání zásob). Betlém vytvořila technikou malby na hedvábí výtvarnice Františka Vandasová. Přehled figurek a kulisy k vytištění jsou k dispozici, stejně jako další informace na www.krestanskevanoce.cz.

Během probíhajících bohoslužeb prosíme nevyrušovat.

Více informací o Vánocích můžete také najít na stránkách www.vanoce.vira.cz.

BETLÉMY 2014

Fotografie:

archivy farností a Arcibiskupství pražského, Richard Horák

Texty:

Ing. Jan Roda a další

Grafické zpracování:

Anežka Churaňová
s využitím prvků vizuálního stylu Biskupství brněnského

Koordinace:

P. Mgr. Ing. Michal Němeček, Mgr. Kristina Poláčková,
Zuzana Kakušková

Jazyková korektura:

Anna Polášková

Tisk:

NLN, s. r. o.

Náklad:

24 500 ks

Vydalo:

Arcibiskupství pražské 2014

NEPRODEJNÉ

Akce se koná pod záštitou Dominika kardinála Duky OP
a primátora hl. m. Prahy.

PARTNEŘI PROJEKTU

Hlavní mediální partner:

mediální skupina **mafra**

DNES **iDNES.cz**

 Český rozhlas

Mediální partner:

Partner:

